

TEVBEDE ACELE EDİN!*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hâlin ve fî külli hîn., Kemâ yenbağî licelâli vechihî ve li-azîmi sultânih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn muhammedini'l-mustafâ ve âlihî ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin zevi's-sıdkı ve'l-vefâ...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu teâlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sahibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'nnebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

إِنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ الدَّاءَ وَالذَّوَاءَ وَجَعَلَ لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءً

فَتَدَاوَوْا وَلَا تَدَاوَوْا بِحَرَامٍ

(د.ق. عن أبي الدَّرْدَاءِ)

RE. 87/3 (*Inna'llâhe teâlâ enzele'd-dâe ve'd-devâ, ve ceale li-küllü dâin devâen, fetedâvev; ve lâ tedavev bi-haramin*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Aziz ve sevgili ve kıymetli kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selamı, rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı, dünyada ahirette üzerinize olsun... Mevlâm sizleri iki cihan saadetine sevdiklerinizle beraber nail eylesin...

Peygamber SAS Efendimiz'in hadîs-i şerifleri, dinimizin Kur'an- ı Kerîm'den sonra en mühim kaynağı olduğundan tekkemizde hadis dersi yapıyoruz. Tekkemin ana kitabı bir hadis kitabı olmuş bulunuyor. An'anevi olarak her Pazar da burada oturup bunları okuyoruz, müzakere ediyoruz. Kitap bittiği zaman başına geçip tekrar ediyoruz.

Maksat nedir? Rasûlullah Efendimiz'in sünnetini öğrenmek ve sünnet-i seniyyeye uygun yaşayıp sevap kazanmak, Peygamber Efendimiz'in şefaatine nail olmak. Çünkü yol Peygamber Efendimiz'in yoludur. Başka yollar yanlıştır. Bid'atlardan bir hayır gelmez. Bid'at ve sahipleri dalâlettedir. Onlar da cehenneme gideceklerdir. O bakımdan Allah'ın rızasını kazanmanın yolu Peygamber Efendimiz'in sünnetine uymaktır.

Onun için bu hadîs-i şerifleri biz okuyoruz, siz de sağ olun geliyorsunuz. Biz satıcı, siz müşteri böylece her ikimiz de, her iki taraf da istifade etmiş oluyor. Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlemizi sevdiği kul eylesin... Peygamber Efendimiz'in şefaatine nail eylesin... Ahirette komşu eylesin...

Bu hadîs-i şeriflerin okunmasına başlamadan önce Peygamber SAS Efendimiz'in ruhuna,

evvela ona hediye olsun diye; sonra onun âline, ashâbına, etbâına, ezvâcına, evlâdına, zürriyetine, hulefâsına veresesine; evliyullah mürşid-i kâmillerimizin sâdat ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin cümlesinin ruhlarına ve hassaten kitabını okuduğumuz Güşhaneli Ahmed Ziyaüddin Efendimiz'in ve kendisinden el alıp feyiz aldığımız Muhammed Zâhid-i Bursevî Hocamız'ın ruhlarına;

Bubeldeleri fethetmiş olan fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye; cümle hayır hasenat sahiplerinin ve bu caminin banisi İskender Paşa'nın ruhuna ve bu camiye tamir etmiş, tecrit ve tevsî etmiş olan, yenilemiş olan, hizmette tutmuş olan her gayretli müslümanın, her bu gayretlere katılmış olan müslümanın ruhlarına vasıl olsun, ruhları şad olsun diye;

Uzaktan yakından bu dersleri dinlemeye gelen siz kardeşlerimizin de ahirete göçmüş bütün yakınlarının, sevdiklerinin, geçmişlerinin ruhlarına vâsıl olsun, kabirleri nur dolsun, makamları yüksek olsun Allah-u Teâlâ Hazretleri cennetiyle cemaliyle bizleri de müşerref eylesin diye bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyup dersimize öyle başlayalım!

.....

a. Haramla Tedâvi Olmayın!

Okuduğumuz birinci hadîs-i şerif ve ondan sonra gelen hadîs-i

şerifler *Râmûzü'l-Ehâdîs* kitabınının 87. sayfasının

3. hadisi ve devamı olacak.

Bu hadîs-i şerifi Beyhakî, Ebû Nuaym, İbn-i Sünnî, Taberanî ve Ebû Dâvud rivayet etmişlerdir. Rivayet, Ebü'd-Derdâ RA isimli sahabiden geliyor.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:¹

إِنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ الدَّاءَ وَالِدَوَاءَ وَجَعَلَ لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءً
فَتَدَاوَوْا وَلَا تَدَاوَوْا بِحَرَامٍ

(د.ق. عن أبي الدرداء)

RE. 87/3 (*Inna'llàhe teâlâ enzele'd-dâe ve'd-devâ, ve ceale li-küllî dâin devâen, fetedâvev; ve lâ tedavev bi-haramin*)

(*Inna'llàhe teâlâ enzele'd-dâe ve'd-devâ*) “Hiç şüphe yok ki hastalığı da Allah indirdi, devasını da indirdi.”

Yani hastalık da, deva ve şifa da Allah'tan! Hastalığı da devayı da insanların arasına, yeryüzüne Allah-u Teâlâ Hazretleri indirmiştir. (*Ve ceale li-küllî dâin devâen*) “Her hastalığa da bir şifa yaratmıştır.”

Demek ki şifasız dert, hastalık yok. Müslüman arayacak, bulacak, keşfedecek, çalışacak. Her şeyin devası var diye işin peşine düşecek.

O halde, (*Fetedâvev*) “Tedavi olun ey Müslümanlar!” Hastalığınızın geçmesi için

¹Ebû Dâvud, *Sünen*, c.X, s.371, no:3376; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.5, no:19465; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.53, no:28324; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VII, s.475, no:6710.

tedavi arayın; hap mı olur, ot mu olur, şurup mu olur, hamam mı olur, banyo mu olur, kaplıca mı olur; neyse tedavi olun. Ama, (*Ve lâ tedâvev bi'l-harâmi*) “Haramla tedavi olmayın!”

“–Bunu yaparsak şöyle olurmuş.”

Öyle şey yok!

“–Bir litre kan içerse, bu hastalığa iyi gelirmiş.”

Yok! Kan haram, kan içmek yok! İçilmez, binâen aleyh ondan şifa olmaz; yalan.

“–Doktorlar tavsiye etti. Ben çok zayıfmışım da kuvvetlenmem ve iştahımın açılması için kanyak içebilir miyim hocam?”

İçemezsin! İştahını başka yerden arttır. Limonata iç, başka şey yap, üstüne biber ek... Başka bin bir türlü çaresi var. Sirkeli vs. tostlar ve başka bir sürü adını bildiğimiz veya yeni duyduğumuz şey var. Çarşıda pazarda dolaşırken insanın ağzının suyu akıyor. İştah açacak bir sürü şey var. Haram yok, haramla tedavi yok.

“–Doktor böyle söylüyor.”

O doktorun imanı zayıf da ondan onu teklif ediyor. Öyle doktorlar var ki... Bizim kardeşlerimiz müslüman, mütedeyyin...

Fakülteye gidiyor, bunalıyor tabii.

“–Sağa bakma, sola bakma, harama bakma, günaha girme...”

Bunalım olabiliyor. “Bunalım çağı, buhran çağı” diyoruz yani delikanlılık çağı... Eskiler de ne demiş?

Delikanlı! Kanı deli gibi dolaşüyor damarlarda; şırıl şırıl...

Ne olacak? Fren lazım! Deli gibi gidişin sonu ya uçurumdur ya duvardır ya bir şeye toslamaktır.

Ne olacak? Fren lazım! Gidiyorlar doktora.

Ne doktoruymuş bu?

“—Üniversitede profesörmüş.”

Biz de profesörüz, ne olacak! Biliyoruz profesörlüğün nasıl kazanıldığını, ne olduğunu. Diyor ki bizim çocuk gidince:

“—Sen sofü musun?”

“—Sofüyüm tabii, ne yapayım. Allah’ın emrettiği şeyleri yapmaya; namaz kılmaya, oruç tutmaya, harama bakmamaya çalışıyorum...”

“—Yok! Bunalımın ondan oluyor. Flört et.”

Demek ki bu profesörün imanı yok. Allah, Kur’ân-ı Kerîm’de buyuruyor:

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا

فُرُوجَهُمْ

(النور: ٣٠)

(Kul li’l-mü’minîne yeğuddù min ebsàrihim ve yahfezù furûcehüm) “Mü’min erkeklere söyle ey Rasû’l-i Zîşânım, gözlerine sahip olsunlar, namuslarını korusunlar, harama kuşak açmasınlar!” (Nur, 24/30)

Ondan sonraki ayette de:

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ
فُرُوجَهُنَّ

(النور ٢١)

(*Ve kul li'l-mü'minâti yağdudne ebsârihinne ve yahfazne furûcehünne*) buyruluyor. Yâni, “Hanımlara da söyle, onlar da gözlerine sahip olsunlar, haram olan yerlere, kişilere bakmasınlar; namuslarını korusunlar, namuslarını pâ-yümâl etmesinler!” (Nur, 24/31) diye tavsiye, iki tarafa birden veriliyor.

Kadınlara da böyle emrediyor, erkeklere de emrediyor. Bu da ne diyor:

“—Git, flört et.”

Demek ki imanı yok, itikadı yok. Ne demişler?

إِذَا كَانَ الْغُرَابُ دَلِيلَ قَوْمٍ لِيَأْتِيَهُمْ إِلَى الْأَرْضِ
الْجِيَّافِ

(*İzâ kâne'l-gurâbü delîle kavmin, leye'tîhim ile'l-ardi'l-ciyâfi*) “Bir kavmin lideri karga olursa, onları cîfelerin, leşlerin başına götürür.”

Kılavuzluk yapıyor, önden gidiyor. Nereye götürür?

Cifenin başına götürür:

“—İşte gelin buraya, bak, ne güzel yemek!”

“—Hay Allah müstehakını versin. Sen kargasın, leş yersin ama biz karga değiliz ki... Bizi ne

getirdin buraya!”

“—Ne bileyim, ben de sizi karga sandım. Sizi buraya getirdim.”

Kendisinin sevdiği şeye götürüyor. Demek ki o profesörün hayalinde kalmış. Gençliğinde yaptığı mendeburluklar yetmemiş. Kendisine tatlı geliyor, ona da tavsiye ediyor. Daha akıl tavsiye edecekken...

Peygamber Efendimiz ne tavsiye ediyor?

“—Yâ Rasûlallah! Nefsim kabarıyor.” diyen sahabiye diyor ki;

“—Evlen ya da oruç tut!”

Normali, ilk olarak; “Evlen!”

“—Olur mu hocam?”

Niye olmasın! Evlen; olsun bitsin. Evlendiğin zaman mesele çözülüyor. Mübarek, mukaddes bir yuva kuruyorsun; bitiyor. Tamam, evlen, bitsin.

Peygamber Efendimiz, “Evlenemezsen oruç tut.” diyor. Çünkü oruç tuttu mu, insanın midesi boşaldı mı nefsi ıslah olur. Arzuları kabarmaz, delikanlılığına, deliliğine fren olur. Peygamber Efendimiz böyle tavsiye ediyor.

Bu herif ne tavsiye ediyor?

“—Doludizgin gidebildiğin kadar git, yapabildiğin kadar yap.” diyor.

Öyle şey olur mu? Olmaz! Bir insan flört edecekse karşısındaki ya birisinin kızıdır. Sen kendi kızına böyle bir şey yapılmasını ister

misin, istemezsin... Ya birisinin karısıdır. Sen kendi karına yapılmasına razı olur musun, olmazsın... Ya da birisinin annesidir.

Hanımlar bizim gözümüzde nedir?

Ya annedir, baş tacıdır, en muhteremdir. Ya hanımdır, birisinin eşidir; ayıptır. Yuvanın temellerini sarsacak bir şey yapılmaz. Ya da bir genç kızdır.

Çok güzel, tamam yani hiçbirisine kötü nazarla bakılmaz. Kötülük için cevaz verilmez. Binâen aleyh böyle şeyin yapılmaması lazım! Bir insan böyle bir şeyin yapılmasını tavsiye ediyorsa o da demek ki şeytanın maskarası bir kimse.

Çingene dağdan ayıyı yakalıyor, burnuna halkayı takıyor, eline tefi alıyor, mahalle arasında gezdiriyor. Tefi çalıyor, ayağa kaldırtıyor:

“—Kaynana karşısında gelin ne yapar, göster bakalım!” diyor.

Ayıya utanma taklidi yaptırıyor vs. Yapmadığı zaman burnunu çekti mi, burnundaki halka acıttığından ayı onu yapar. Halka olmasa ayı onu ve onun gibi kaç tanesini haklar. Hem akıllı hem kuvvetli... Ama ayı ne yapsın ki burnuna halka takılmış.

Şeytan da bazı insanların burnuna halkayı takıyor, tefi eline alıyor, oynatıyor:

“—Hadi bakalım, şöyle yap. Hadi bakalım, böyle yap. Hadi bakalım, Allah’ın istemediği şeyi söyle, Allah’ın istemediği işi yaptırt.” diyor.

Onun için insan ne yapacak?

“—Bu şeytandan.” diyecek.

Kendisinin içinden bir fikir gelse fikri bir kontrol edecek.

“—Bana bu içimdeki fikir ne diyor?”

“—Şöyle yap!”

“—Bu, şeytandan! Seni mel’un! İçerden bana vesvese veriyorsun değil mi...”

Anlayacak! Dışarıdan birisi bir laf söylüyorsa... Ne diyor bu adam;

“—Şöyle yap, kanyak iç, içki iç, flört yap...”

“—Seni mel’un mendebur seni!.. Anlaşıldı, sen şeytanın burnuna halka taktığı birisin veyahut şeytanın ta kendisisin.”

Çünkü, (*şeyâtine’l-insi ve’l-cinni*) insanların da, cinlerin de şeytanları var. Cinlerin şeytanlarını görmüyoruz; insanların şeytanlarını görüyoruz.

Demek ki insanların bir kısmı şeytanmış. Kur’ân-ı Kerîm’den anlaşılıyor. İnsan suretinde; kılığı kıyafeti, gözü kulağı, bıyığı, eli ayağı var. Bu kim? İnsan! İnsan ama sureti insan; sireti, içi şeytan. Şeytan gibi şeytanlaşmış.

O zaman ne yapacak?

Aklını başına toplayacak, ona uymayacak. Hepinizin karşısına vesvese, yanlış fikir, kötü teklif gelebilir. Hayat bu, imtihan! Soru geliyor ya; “Söyle bakalım, şu mu doğru, bu mu doğru?” Bir tanesi doğru, ötekiler yanlış. Nasıl seçiyorsun, “bu doğru” diye doğruyu işaretliyorsun ve bilersen kazanıyorsun.

Hayatta da insanın karşısına sorular gelir: “—
Şöyle yap, böyle yap... Şu yanlış, şu doğru...”

İnsanın doğru olanı yapması lazım! Bu kararı insan eğer güzel verebilirse, doğru karar vermeye kendisini alıştıırırsa, iyi müslüman olur, sevap kazanır, imtihanı başarır. Ahirette Allah-u Teâlâ Hazretleri ona mükâfat verir, cennetine dahil eder, türlü türlü nimetlerin sahibi eyler.

Bu sorulara doğru cevap veremezse zarar eder, ziyan eder, günah eder, yazık eder. Sonunda “ah vah” eder, perişan olur. Hani ilâhide, “Eyvah demeden Allah diyelim!” diyor ya... Sonunda “Eyvah!” dememek için insanın yapacağı işi düşünmesi lazım!

“—Tedavi olun. Allah hastalıkların devasını indirmiştir, arayın bulun. Ama haramla tedavi olmayın!”

Prensip bu! Haramla tedavi olmayacak. Helal yolla tedavi olacak, helal ilaç kullanacak. Onun için ilaçların terkipleri önemli. İlaçların terkiplerine bakacaksınız.

Gıdaların terkipleri önemli! Bu gıdanın içinde şu madde, şu madde var; 409m var, 860a var. Her maddeye bir rakam, bir isim koymuşlar.

“—Yahu bu 860 ne? Gel bakalım, söyle bunu.”

Domuz yağıymış! Hay Allah! Mesela ben 960’ın ne olduğunu bilmiyorum. Domuz yağı demiyor da oraya numara veriyor.

“—Bu şekerin içinde şu var, şu var bir de şu numara var.” Ne numarası? Yine ne numara

karşımıza gelen?

Onu araştırıyorsun, bakıyorsun; haram madde. Onun için Almanya’da, Amerika’da kimyager kardeşlerimiz bir liste yapmışlar ve arkadaşlarının ellerine dağıtmışlar. Margarinin, şekerin, çikolatanın, aldığın gıdanın hatta dondurmanın içinde, dikkat et, şu maddeler varsa bunlar haram! Her kuşun eti yenmediği gibi her dondurma da, her margarin de, her gıda da, her pasta da yenmiyor. Çünkü haram maddeden yapıyor.

Neden yapıyor? Adam haramı helali düşünmüyor. Bazen de haramı helali bildiği halde müşteriden saklayarak katıyor. Müşteriden saklıyor, “Müşteri bunu bilirse almaz!” diye inadına yapıyor.

Burada, aşağıda, Halıcılar caddesinde meşhur bir şekerçi var; Görgülü Pastanesi! Söyleyeceğim, deşifre edeceğim, ilan edeceğim. Bir misafir, Görgülü’den babamlara bir kutu şeker getirmiş. Biz elini öpmeye gittik, babam da şekeri bize tuttu. Ben açtım. Öbür arkadaş açmadan evvel şekerin formülüne baktı. Sanduka gibi, çikolata gibi bir şey... Şeklen üç buçuk, dört santim boyunda, iki santim eninde tabut gibi bir şey... İçinde likör var, lıkır lıkır likör yani alkol. Galiba likör dedikleri mendebur, menfur nesne meyveli alkol... Kesip bakıyorsun o tabutun içine üç damla o mendebur içkiden koymuş.

Burası gavuristan mı? Burası Fatih! Burası İstanbul’un göz bebeği, İstanbul’un kalbi! Burada herkesin kalbi “tak tak, güp güp” İslâm diye atar. Burada utanmıyor musun içinde içki olan şeyi satmaya? Utanmıyor musun sen?

Bu, müslümanlara farkına varmadan likör yalattırmak, yedirmek, yutturmak. Bir, iki damla insanı sarhoş etmez ama çoğu sarhoş eden şeyin azı da haram. Dedim ki:

“—O adama gidin, söyleyin, ihtar edin; öyle aldatmaca yapmayın!”

Şekerlerin, çikolataların, sabunun içinde oyun olabilir.

“—Aman efendim! Ne güzel kokuyor sabun.”

Sen bırak kokusunu, koku her yerde var. Şişelerde satılıyor, neyin içine katarsan güzel olur. Kokusu güzel olur ama kokusunu bırak sen. Maddesi güzel mi?

“—Maddesi domuz yağı!”

Domuz yağından sabun... Ellerini yıkıyorsun, yapışıp kalıyor bir şey. Ben bunu kullanmam, kullanmamak lazım!

Ne kullanırım? Arap sabunu kullanırım. Arap sabunu tenekeyle macun gibi alırsın. Gayet güzel, tamam. Koku mu istiyorsun; al bizim caminin çıkışında esansçıdan bir esans. Bir tenekenin içine karıştır. Al sana mis gibi kokulu bir sabun... Daha ne istiyorsun!

Elbiselerin üstüne bile apre yapıyorlarmış. Apre; kumaş dik dursun, güzel görünsün filan... Orada bile bir şeyler olabiliyormuş.

Ne yapacağız? Haram giymemeye ve haram olan madde ihtiva eden bir ilaç, bir madde yememeye dikkat edeceğiz.

Neden?

İnadına bunu bize yutturmaya çalışan herifler, herif-i nâşerifler var. Herif ama herif-i şerif değil, herif-i nâşerif. Şerefsiz herif var. Çünkü insan hiç olmazsa açıkça söylemeli.

Meselâ, tavuk helal mi, haram mı?

Tavuk yenilebilen bir hayvan ama kesimi bozuk olursa, haram olabilir. Sığır, koyun helâl ama kesilmeden öldürülürse eti murdar olur; o zaman haram olur. Yani helâl bir hayvan olması yetmiyor, kesim şekli de önemli.

Suudi Arabistan'da süpermarketten balık aldık. Balığın üstünde;

“—Bu balık İslâmî usule göre kesilmiştir.” diye yazıyor.

Cahilliğe bak! Balığın kesilmesine lüzum yok, hepsi helâl ama müslümanı kandırmak için damgayı oraya basmış:

“—Bu balık İslâmî usule göre kesilmiştir.”

Yalan! Balığın kesilmesi yok ki, İslâmî usule göre kesilmesi olsun. Onu oraya yazmış. “Bu ne rezalet böyle.” dedik. Yani aldatanlar var.

Neden? Adam malını satacak. Macaristan'dan, Polonya'dan, bilmem hangi diyardan alacak, satacak.

Besmelesiz kesilirse olmaz, Allah'ın adına değil de başka bir ada kesilirse olmaz. Kesilmeden hayvanın kafasına bir tokmak vurulup öldürülürse, olmaz. Boğulmuşsa olmaz. Bunların hepsinin dinimizde tarifi var.

Onun için helâl lokma...

“—Tamam hocam, ben helâl lokma kazanıyorum. İşçiyim, sabahtan akşama çalışıyorum, alnımın teriyle yevmiyemi alıyorum, eve helâl lokma getiriyorum.”

Tamam, kazancın helâl ama götürdüğün malzeme haram olabilir, dikkat et. Çikolata alırsın, içinde likör olur. Lıkır lıkır likör

olur, çocuğun onu içer; olmaz. Her şeyin helal olmasına dikkat edeceksin. Haram şeyin ikazını yapacaksın, “Bak, bunu satma!” diyeceksin. “Ayıp, günah, almam senden.” diyeceksin.

İlaç da böyle! İlaçlara da bakacaksın. Bizim doktor kardeşlerimiz bakıyorlar. Öksürük şurubuymuş, tıksırık şurubuymuş, söktürücüymüş, yandırıcıymış, dondurucuymuş, söndürücüymüş... İçinde alkol var! Olmaz; alkol koymasın, başka türlü yapsın. Alkol olmayanından ver bana. Bunlara dikkat etmek lazım!

Burada bir de Peygamber Efendimiz araştırmacılara bir işaret veriyor. Her hastalığın ilacı vardır, binâen aleyh araştırırsan bulursun. Sen bulursan zengin olursun. İsveç’e gittik. Bir mide ilacı orada imal ediliyormuş. Bu mide ilacı ülser, gastrite iyi geliyormuş.

“—Bu mide ilacı İsveç’in ekonomisine çok katkıda bulundu, çok fayda sağladı. Çünkü dünyanın her yerine satıyor, çok para kazanıyor.” dediler.

Bak! Bir ilaçtan ne kadar para kazanıyor hatta hastaları sömürüyorlar. Bir kutu ilaç 900 bin lira. Bunun aslı ne, esası ne? Bunda insaf yok mu biraz? Zengin sıhhatini zaten korur da umumiyetle fakirler hasta oluyor. Yani sen buna

yüksek fiyat koyarak fakirleri sömürüyorsun. Devletin bunu ya engellemesi ya ilaç işine girmesi lazım! Mesela ordunun kendisinin ilaç fabrikası var. Ya da sıkı kontrol etmesi ve fiyatları aşağı çekmesi, bu istismara karşı çıkması lazım! Evet, tedaviyle ilgili husus bu...

Hastalığı da veren Allah! O zaman ne yapacağız?

“—Yâ Rabbi! Hastalığı sen verdin, devasını da ver.” diye dua edeceğiz.

Hastalığın Allah’tan geldiğini bilip isyan etmeyeceğiz.

“—Beni niye hasta ettin yâ Rabbi?”

Eder, imtihan için hasta eder; ne yapacaksın. Bazısı hasta olur, bazısı ölür; hayat bu. Hayatın cilvesi, dünyanın hayatının imtihanı... Hastalığı Allah’ın gönderdiğini bilip isyan etmeden, sabırla, tahammülle:

“—Yâ Rabbi! Şifayı istiyorum, şifa ver.” diyecek. Ama isyan etmeyecek, edebini muhafaza edecek.

b. Dört Bereketli Madde

Diğer hadîs-i şerif:

Deylemî, Abdullah ibn-i Ömer RA’dan rivayet etmiş. Ne diyor Peygamber Efendimiz:²

---

² Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.I, s.175, no:656; Abdullah ibn-i Ömer RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XV, s.418, no:41651; *Keşfü’l-Hafâ*, c.I, s.458, no:1502; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.VII, s.475, no:6709.

إِنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ أَرْبَعَ بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ
فَأَنْزَلَ الْحَدِيدَ وَالنَّارَ وَالْمَاءَ وَالْمِلْحَ

(الديلمى عن ابن عمر)

RE. 87/4 (*Inna'llàhe tealâ enzele erbaa berekâtin mine's-semâi ile'l-ardı; feenzele'l-hadîde, ve'n-nâre, ve'l-mâe, ve'l-milhe.*)

(*Inna'llàhe tealâ enzele erbaa berekâtin mine's-semâi ile'l-ardı*) “Allah-u Tealâ Hazretleri gökten yere dört bereket indirmiştir.” Dört bereketli, mübarek, kıymetli malzeme indirmiştir.

Nedir bunlar? “Birincisi, (*feenzele'l-hadîd*) demir indirmiştir; ikincisi, (*ve'n-nâr*) ateş; üçüncüsü, (*ve'l-mâe*) su; dördüncüsü, (*ve'l-milh*) tuz...” Demir, ateş, su, tuz; bu dört şey insanoğlu için önemlidir, faydalıdır, berekettir, nimettir.

Birincisi; (*el-hadîd*) demir. Hayatımızın, yaşayışımızın her yerinde olan, çok önemli bir malzeme... Asırlar boyu her şeyimizi yapmakta kullanılmış; içine bir şeyler katılarak çeşitlendirilmiş, çelik yapılmış, kromajlı olmuş, nikelajlı olmuş filan... Demir çok önemli bir malzeme!

Biliyorsunuz, Kur'ân-ı Kerîm'de demirle ilgili bir sûre de var, Hadid Sûresi... Orada buyruluyor ki:

وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ

(الحديد:٥)

(Ve enzelne'l-hadîde fîhi be'sün şedîdün ve menâfiu li'n-nâsi.) [Biz demiri de indirdik ki, onda büyük bir kuvvet ve insanlar için faydalar vardır.] (Hadîd, 57/25)

İnsanlar için çok faydalı bir malzeme olduğuna işaret olunmuş.

O zaman kılıç yapılıyordu; şimdi top, füze vs. birçok şey yapılıyor. Size bir şeyi anlatayım:

İkinci Cihan Harbi'nde Avrupa devletleri kutuplaştılar, birbirleriyle savaştılar. Avrupa'yı yak-tılar, yıktılar, nesilleri mahvettiler, şehirlere yağmur gibi bomba yağdırdılar ve Avrupa'yı ha-rabeye çevirdiler. Anneleri babaları öldürdüler, çocukları yetim büyüttüler. Birbirleriyle hırlaş-tılar dırлаştılar ve ikinci cihan harbi Avrupa için çok büyük bir felaket oldu.

Çok zararını çektiler. Bütün şehirler harap oldu. Fransa istilaya uğradı, Almanya'ya bomba yağdı, Almanlar İngiltere'ye çıkmak istedi, Churchill petrolü denize döktürttü, yaktırttı, İngiltere'nin şehirlerine Almanlar uçaklarla bombalar yağdırdılar, okyanuslarda çarpıştılar, denizaltılar ve gemiler batırıldı ve saire...

Bunların hepsi neden oldu?

Almanya'nın sanayisi çok gelişmişti ve demir sanayisini harp sanayisine döndürdüler. Gemiler, tanklar, uçaklar, silahlar, mermiler yaptılar ve dört bir yana saldırdılar. Fransa'ya, Polonya'ya vs. derken Avusturya'yı ve Polonya'yı işgal ettiler, Rusya'ya kadar geldiler. Sonra Balkanlara indiler filan...

Tamam, bunlar oldu, bitti. Yakıldı yıkıldı, ölen öldü kalan kaldı; ikinci cihan harbi sona erdi.

Şimdi Avrupa devletleri oturmuşlar ve demişler ki;

“—Ne yaptık biz?”

“—Birbirimizi yedik.”

“—Ne oldu?”

“—Biz zarar ettik.”

“—Ne yapalım?”

“—Bir daha aramızda savaş olmaması için tedbir alalım.”

Ne yapmışlar? Dikkat edin, muhterem kardeşlerim! Önemli bir şey söylüyorum. İlk önce demir ve kömür birliği kurmuşlar ve demiri kontrol altına almışlar. Demir, Avrupa milletleri arası bir heyetin elinde olsun ve herkes demiri istediği gibi üretip tehlikeli silahı yapmasın diye bir “Demir ve Kömür Birliği” kurmuşlar. Yani hiçbir devlet demiri fazla üretip de tank yapıp, silah yapıp öbürünü tepelemeye teşebbüs edemeyecek. Bizim köyde buna derler ki, “Pınarı başından avlamak.” İşin tedbirini önceden alıyor. Demire el koyuyor.

Sonra bu nereye dönüşmüş?

Bakmışlar ki bu iyi oluyor, “Haydi bunu Avrupa Ekonomik Topluluğu’na çevirelim. Harp etmeyeceğiz. Beraber davrandık, demiri ve kömürü kontrol altına aldık, iyi oldu. Bir de ekonomik iş birliği yapalım.” demişler.

AET’yi yaptılar. Sonra baktılar, “Ekonomik

topluluk da güzel oldu ama niye biz tam topluluk olmuyoruz? Hudutları kaldıralım ve Avrupa Topluluğu olalım.” dediler, Avrupa Topluluğu oldular.

On beş devletin hudutları kaldırılıyor, koca bir Avrupa oluyor. Alman, Fransız, İngiliz gümrük muayenesi olmadan bir yerden bir yere dolaşacaklar, gidecekler; hiç kontrol yok. Kontrol AT’ye girerken olacak, içeride herhangi bir kontrol yok. Koca bir devlet oldular.

Bir ABD vardı, Amerika Birleşik Devletleri; bir Rusya vardı, şimdi bir de AT var. “Şu kadar nüfus, bu kadar ekonomik güç, bu kadar kuvvet; ben de varım. Üçüncüsü de benim.” diyor. Amerika bu işten korktu, o da tedbir aldı; Rusya korktu, o da kendisine çeki

düzen vermeye çalışıyor.

Bunlardan bize ne! Bu birçok bakımdan bizimle ilgili de hadîs-i şerife dönelim. Bakın, bizde demir çelik fabrikaları satılıyor.

Dikkat edin! Türkiye’nin kalkınması için ne lazım?

Demir lazım, çok önemli! Çeçenistan’da harp oluyor, Bulgaristan’da müslümanlara zarar veriliyor, Sırbistan’da harp oluyor, Yunanistan Ege’de suları ısıtıyor, on iki mile çıkartıyor... Yarın öbür gün sen onun adasına on iki mil yaklaştığın zaman senin kayığına, motoruna, gemine el koyacak, harp çıkacak.

“—Harp çıkacaksa hazırlık yapalım.”

Hazırlık neyle yapılır? Çelikle, demirle yapılır.

Bomba neyle yapılır? Bunlarla yapılır.

Türkiye’de demir çelik fabrikalarını çökertirsen ne olur?

Türkiye ileride Yunanistan’la, Sırbistan’la, Bulgaristan’la, Rusya’yla harp edemez. İşin arkasındaki oyunu anlıyor musunuz? Bu çok önemli, kaliteli çelik üretimi çok önemli! Türkiye’de demir çelik üretimi olacak, kaliteli çelik üretimi olacak, ondan mamul maddeler yapacağız, Türkiye kalkınacak. Avrupa bizim iyiliğimizi istemiyor. İşte gördünüz; “Bosnalılar ölsün.” diyor. Muhasara edenlere bir şey yok, muhasaradan kurtulmak istediği zaman yapamazsın diyor.

Harbi engellemek için Birleşmiş Milletler oraya gelmiş. Kendi silah depolarını yağmalattırıyor, Sırlara veriyor. Yani oyun, bizimle alay. İşin aslı bu, anlayalım. Müslümanları orada keserken İslâm âlemi ile alay ediyor. Müslümanların ne yapması lazım? Güçlü kuvvetli olması lazım. Güçlü kuvvetli olmanın alfabesinin a’sı nedir, ilk adımı nedir? Demir. Demir çelik fabrikası olacak, demir çelik elinde olacak. Kaliteli, en âlası olacak da ona dayalı diğer malzemeyi yapabileceksin. Aksi takdirde olmaz, birisi bu.

Peygamber Efendimiz işaret etmiş, birisi demir.

İkincisi, ateş! Ateş çok önemli... Ateşle medeniyet başladı. Her şeyde de ateş iş görüyor. Tabii bu enerji demek, enerji de çok önemli! Biz ateş işini ormanlardan yapıyorduk, odun yakıyorduk; kömür çıktı, petrol var, atom enerjisi var. Atom enerjisi, en ucuz enerji ve

bizim elimizde bulunması lazım.

Neden? Çünkü bir atom santrali kurduğun zaman şu kadar petrol yerine bu iş görülüyor. Büyük tasarruf oluyor ama adamlar

bizim atom enerjisine sahip olmamızı istemiyorlar. Ne olacak?

Dışarıdan petrol alacağız. Paralar oraya gidecek, cebimiz parasız kalacak, ekonomimiz düşük olacak. Yine de enerji ihtiyacını tam karşılayamayacağız. O da çok önemli!

Demek ki demire dikkat edeceğiz, bir; ateşe dikkat edeceğiz, iki... Üçüncüsü, (*el-mâe*) yani su...

“—Suyun da lafı mı olur?”

Olur tabii. Su olmasın da gör bak. Su gittikçe önem kazandığı için milletler petrol kavgası yapar gibi su kavgası yapma durumuna geldiler.

Ortadoğu'daki oyunların arkasında ne var? Sular var! İsrail niye Suriye'yle çarpıştı, Golan tepelerini aldı?

Golan tepelerinde su vardı, kendisine su sağlamak için aldı. O yamaçlarda su olduğu için, kendisinin su ihtiyacını karşılamak için orada harp yaptı.

Bizim Güneydoğu'da niye Kürt hareketi var, niye birtakım oyunlar var?

İsrail oraları almak istiyor. Barajlara, sulara sahip olmak ve kendisinin su ihtiyacını karşılamak istiyor. Oralara el koymak istiyor, şimdiden oraları karıştırtıyor. Ermeni'yi bahane

ediyor, Amerika'ya itiyor, Avrupa'yı kışkırtıyor ama asıl oraya sahip olacak Kürt kardeşimiz değil. Oraya sahip olacak Ermeni! Ermeni'yle ortak olarak Yahudi!

Onun için kavga ne?

Bir petrol yani ateş, iki su! Büyük miktarda, muazzam su var. Harran ovası sulanıyor. O sular aşağı tarafları ihyâ eder. Oradan bir kol İsrail'e gitse İsrail yemyeşil olur. Onu çok istiyor. Bizim Seyhan nehrinden bir boru olsa da Suriye üzerinden İsrail'e gitse... Tabii, İsrail'e istese herkes ayağa kalkar, Suudi Arabistan deniliyor, hedef orayı gösteriyor.

Suudi Arabistan'a nereden gidecek bu?

Şunun yanından gidecek. Sessiz sedasız oraya su gitmesinin yolu...

Muhterem kardeşlerim! Su çok önemli! Şehirde de su önemli olduğundan birçok yerde benzin istasyonu gibi su istasyonları başlamadı mı? Tankerlerle su taşınmaya başlamadı mı? Bu, onu gösteriyor. Nüfusumuz daha da artsın, ihtiyaç daha da fazlalaşacak. Su da çok önemli!

Bir de dördüncüsü, (*el-milhu*) yani tuz! Yemek tuzsuz yenmiyor, insanın ağzının tadı olmuyor. Doktorlar bir perhiz verdi mi bakıyorsun yemekler saman gibi;

“—Bunun tadı hep tuzdanmış demek ki.”

Etin üstüne tuzu ek, ondan sonra ne kadar tatlı. Ekme, tadı olmuyor. Ekmeğin içine tuz koyma, tadı olmuyor. Yemeğin içine koyma, tadı olmuyor. Allah-u Teâlâ Hazretleri her şeyi

hikmetle yaratmıştır, yaratışının sebebi vardır.

Mesela, şu havamızın terkibi! İçinde yüzde 79 azot, yüzde 21 oksijen var. Bu nisbet önemli! Azot olması, oksijen olması önemli... Denizler tuzlu; dünyada tuzun bu kadar çok olması önemli... Hepsinin hikmetleri var ve bunları insan bilimsel kitaplarda, dergilerde okuduğu zaman:

“—Allah Allah! Vay canına! Meğer neler varmış da benim haberim yokmuş.” diyor.

Mesela dünyanın ekseni eğik yani güneşin etrafındaki dönüş yörüngesinin düzlemine göre tam doksan derece dik değil, meyilli. Aman aman! Ondan ne faydalar çıkıyor. İyi ki Allah eğik yaratmış. Mevsimler oluyor, şöyle oluyor, böyle oluyor; bir sürü fayda çıkıyor. Hepsinin hikmeti var. Bu maddeler de çok önemli ve bu maddelerin arkasındaki ana mânâyı müslümanın yakalaması lazım!

Demir... Yapılacak cihadın ana malzemesi bu! Bakın, İslâm âlemi bu kadar kalabalık ama çok sıkıntı çekiyoruz ve bir iki küçük problemi çözemiyoruz.

Neden? Kuvvetli değiliz de ondan.

“—Efendim, Saddam Hüseyin silahlandı, Irak ve İran silahlandı.”

Öyle demode silahlarla da olmuyor. Araştırma yapıp, geliştirip işi mükemmel yapmak lazım geliyor.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bize hadîs-i şeriflerin esrarını sezmeyi, anlamayı ve ona göre

çalışmayı nasib etsin... Kendi başımıza, kimseye bağımlı olmadan araştırmalar yapıp işlerimizi geliştirmeyi nasib eylesin... Kâfire, namerde muhtaç olmadan yaşamayı nasib

eylesin... Hürriyetimizi, istiklalimizi kaybettirip Sırpın, Yunanın, dinsizin imansızın eline Allah düşürmesin... Düşmüş olan kardeşlerimizi de yakın zamanda onların zulmünden kurtarsın...

c. Rabbimizin Arafat'ta Kullarını Övmesi

Okuduğumuz hadislerin üçüncüsü:

İbn-i Asâkir, İbn-i Abbas RA'dan rivayet etmiş. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin şöyle buyurduğunu Peygamber SAS Efendimiz bildiriyor:³

إِنَّ اللَّهَ بِأَهَى مَلَائِكَتِهِ بِالنَّاسِ يَوْمَ عَرَفَةَ عَامَةً
وَبَأَهَى بَعْمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ خَاصَّةً وَمَا فِي السَّمَاءِ
مَلَكٌ إِلَّا وَهُوَ يُوقِّرُ عُمَرَ وَمَا فِي الْأَرْضِ شَيْطَانٌ
إِلَّا وَهُوَ يَفِرُّ مِنْ عُمَرَ

(كر. وابن الجوزي عن ابن عباس طس. عن أبي هريرة)

RE. 87/5 (*Inna'llàhe bâhâ melâiketehû bi'n-nâsi yevme arafete âmmeten, ve bâhâ bi-umere'bni'l-hattâbi hàssaten; vemâ fi's-semâi*

³ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II, s.61, no:1251; Ebû Hüreyre RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XLIV, s.117; Cürcânî, *Târih-i Cür-can*, c.I, s.117, no:208; İbnü'l-Cevzî, *el-İlelü'l-Mütenâhiyye*, c.I, s.196, no:307; Abdullah ibni Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.575, no:32725; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VII, s.483, no:6723.

melekün illâ ve hüve yüvakkırü umere, vemâ fi'l-ardı şeytânün illâ ve hüve yefirrü min umere.)

(Inna'llâhe bâhâ melâiketehû bi'n-nâsi yevme arafete âmmeten) “Arafe gününde Allah-u Teâlâ Hazretleri meleklerine mübâhât eder, hacılarla övünür. Umumi olarak hacıları gösterir:

“—Bakın benim kullarıma... Yerlerini yurtlarını, rahatlarını terk ettiler, sıkıntıları göze aldılar. Yalınayak, başıkabak kefen gibi ihramlara, beyaz örtülere sarılmış olarak geldiler, burada taşların arasında, ‘Yâ Rabbi!’ diyorlar, yalvarıyorlar. Benim emrime uygun olarak Kâbe’yi ziyaret ettiler. Hac için Arafat’a geldiler. Benim kullarım ne kadar fedakâr, benim emrimi tutuyorlar.” diye Arafat’taki hacıları gösterip meleklerine övünür.

Arafat çok mühim bir yerdir. Haccın, Arafat’a çıkmanın çok derin anlamı, çok büyük mânâsı vardır. Hakikaten çok önemli bir gündür. Arafe gününde orada bulunmak, o dualara katılmak çok kârlıdır, sevaplıdır. Oraya gidemeyen insanların da hacca gitmemişken, buralarda iken Arafe gününde oruç tutması çok sevaptır. Hacılar Arafat’a çıktığı zaman Arafe günü, Kurban Bayramı’nın arafesi oluyor. Çok önemli.

Allah o gün meleklerine, “Benim mü’min kullarım ne kadar iyi.” diye övünecek. *(Ve bâhâ bi-umere’bni’l-hattâbi hâssaten)* “Özellikle Ömer İbnü’l-Hattab’la övünecek.” diye bildiriyor.

(Vemâ fi’s-semâi melekün illâ ve hüve yüvakkırü

umere) “Gökte hiçbir melek yoktur ki, Ömer’e hürmet etmesin, saygı göstermesin. (*Vemâ fi’l-ardı şeytânün illâ ve hüve yefirrü min umere*) Yeryüzünde hiçbir şeytan yoktur ki, Ömer’den kaçmasın.” buyuruyor.

Hız. Ömer’in celâdeti vardır. Hız. Ömer Peygamber Efendimiz’in yanına geliyordu. Kızlar, Peygamber Efendimiz’in evinde Hız.

Ömer’i görünce her birisi bir tarafa savuştular, kaçtılar. Hız. Ömer biraz celadetli, celalli olduğundan hepsi kaçtılar. Peygamber Efendimiz güldü. “—Hız. Ömer bir yere gelse, şeytan yolunda onu görse yolunu değiştirir, kaçır.” dedi. Başka bir hadîs-i şerifte de böyle buyuruluyor. Hız. Ömer’in böyle bir vasfı var. Tabii cennetlik, Allah hayatındayken bazı kimselere cennetlik olduğunu bildirmiş, onlardan birisi. Ebû Bekir RA cennetlik. Allah cennette buluştursun... Hız. Ömer cennetlik. *Aşere-i Mübeşşere* diyoruz; dört halife ve diğerleri: Hız. Ebû Bekir, Hız. Ömer, Hız. Osman, Hız. Ali, Hız. Sa’d ibn-i Ebî Vakkas, Hız. Abdurrahman ibn-i Avf, Hız. Ebû Ubeyde ibnü’l-Cerrah, Hız. Talha, Hız. Zübeyr, Hız. Saîd ibn-i Zeyd cennetlik. Bu hadîs-i şerifi İbn-i Abbas RA rivayet etmiş.

d. Gönle Gelen Vesveselerin Affedilmesi

Sonraki hadîs-i şerif.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

⁴ Buhârî, *Sahîh*, c.XX, s.355, no:6171; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VI, s.210, no:2030; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.393, no:9097; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.I, s.299, no:332; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.179, no:4335; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.52, no:898; Ebû

إِنَّ اللَّهَ تَجَاوَزَ لِأُمَّتِي عَمَّا حَدَّثْتُ بِهِ أَنْفُسَهَا مَا لَمْ
تَكَلِّمْ بِهِ أَوْ تَعْمَلْ بِهِ

خ.م.د.ت.ن.ه. عن أبي هريرة طب. وتمام كر. وابن النجار عن عمران بن حصين. العقيلي عن
(عائشة)

(*Inna'llàhe tecâveze li-ümmetî ammâ haddeset bihî enfüsehâ, mâ lem tetekellem bihî, ev ta'mel bihî.*)

(*Inna'llàhe tecâveze li-ümmetî ammâ haddeset bihî enfüsehâ*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri benim ümmetimin gönüllerine, göğüslerine gelen vesveseleri affetti.”

Onları nazar-ı dikkate alıp, içine bir vesvese geldi diye vesvese sahibini cezalandırmaz, onları affeder. Allah-u Teâlâ Hazretleri gönüllerinin, nefislerinin içine verdiği vesveseyi hoş gördü, affetti. Ama hangi şartla?

(*Mâ lem tetekellem bihî*) “Söylemedikçe... Gönlüne gelen vesveseyi diliyle söylememek şartıyla; (*ev ta'mel bihî*) ya da o vesveseyi icrâ etmemek şartıyla...”

Şeytan bir vesvese veriyor, “Şöyle yap!” diyor; söylemezse, yapmazsa günah yok. Söylerse,

Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.276, no:6386; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.IV, s.56, no:2718; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.167, no:1114; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V, s.53, no:18366; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.285, no:580; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.346; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.282; Ebû Hüreyre RA'dan.

Temmâmü'r-Râzî, *Fevâid*, c.I, s.324, no:325; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.37; Umran ibn-i Husayn RA'dan.

Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XI, s.242, no:5991; Hz. Aişe RA'dan.

yaparsa o zaman kuvveden fiile çıkartmış olduğundan cezası olur. Söylemediği takdirde vesveseden dolayı bir ceza olmayacağını bu hadîs-i şerif bildiriyor.

Aynı mânada aşağıda bir hadîs-i şerif daha var: Diğer hadîs-i şerif:⁵

إِنَّ اللَّهَ تَجَاوَزَ لِأُمَّتِي عَمَّا تَوَسَّوْسُ بِهِ صُدُورُهَا مَا
لَمْ تَعْمَلْ بِهِ أَوْ تَتَكَلَّمْ بِهِ وَمَا اسْتُكْرِهُوا عَلَيْهِ

(ه.ق. عن أبي هريرة)

RE. 87/7 (*İnna'llàhe tecâveze li-ümmetî, ammâ tüvesvisü bihî sudûrehüm, mâ lem ta'mel ev tetekellem bihî, veme'stekrehû aleyhi.*)

(*İnna'llàhe tecâveze li-ümmetî, ammâ tüvesvisü bihî sudûrehüm*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri, benim ümmetimin gönüllerine, göğüslerine gelen vesveseleri affetti, hoş gördü, onları cezalandırmayacak; (*mâ lem ta'mel ev tetekellem bihî*) onu işlemedikçe, konuşmadıkça...” (*Veme'stekrehû aleyhi*) Zorla yaparsa, zorlanarak yapılırsa yine onu da affediyor. Kendi isteğiyle yaparsa cezası var; zorlanarak, istemeyerek olursa o zaman da affediyor.

e. Hacda Günahkârların Affedilmesi

Hacla ilgili bir hadîs-i şerif;⁶

⁵ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VI, s.216, no:2034; Ebû Hüreyre RA'dan.

⁶ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IX, s.127, no:3015; Temmâmü'r-Râzî, *Fevâid*, c.I, s.313, no:314; Bilâl-i Habeşî RA'dan.

Abdürrezzak, *Musannef*, c.V, s.17, no:8831; Heysemî, *Mecma-*

إِنَّ اللَّهَ تَطَوَّلَ عَلَيْكُمْ فِي جَمْعِكُمْ هَذَا فَوَهَبَ
مُسِيئَكُمْ لِمُحْسِنِكُمْ وَأَعْطَى مُحْسِنَكُمْ مَا سَأَلَ
ادْفَعُوا بِاسْمِ اللَّهِ

(ع. ض. عن بلال)

RE. 87/8 (*Inna'llàhe teâlâ tetavvele aleyküm fî cem'iküm hâzâ, fevehebe müsîeküm li-muhsiniküm, ve a'tâ muhsineküm mâ seele; idfeû bismi'llâhi*)

(*Inna'llàhe teâlâ tetavvele aleyküm fî cem'iküm hâzâ*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri şu toplantınıza –Arafat'taki toplantıyı kastediyor– nazar eyledi ve sizin bu topluluğunuza ihsan eyledi, iyilikte bağışta bulundu.”

Ne yaptı? (*Fevehebe müsîeküm li-muhsiniküm*) “İçinizdeki günahkârları, içinizdeki iyilerin hürmetine bağışladı.”

Hacıların içinde iyisi var, kötüsü var ya... Kötülerini iyilerine bağışladı. Peygamber Efendimiz, “İyilerinin yüzü suyu hürmetine hepsini affetti.” diyor.

(*Ve a'tâ muhsineküm mâ seele*) “Ve iyyinize de istediğini verdi.”

İyi olan kullara gönüllerinin istediğini, muratlarını, dualarını verdi; kötülerini de iyilerin hürmetine bağışladı.

(*İdfeû bi'smi'llâhi*) “Haydi, Allah'ın ismini ana ana dağılın!”

Arafat ve hac çok mühim... İnsanların allem edip kallem edip hacca gitmesi ondan... Hükümet yasaklıyor, vize koyuyor, bin bir türlü müşkülât, masraf, para, pul... Yine millet fırsatını buldu mu hacca gidiyor. Neden?

İşte bundan! Sevapları var da, orada bulunmanın mükâfatı çok büyük de onun için...

f. Ashabın Ümmet İçin Eman Oluşu

Taberânî'de rivayet edilmiş bir hadîs-i şerif: Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷

إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى جَعَلَ النُّجُومَ أَمَانًا لِأَهْلِ السَّمَاءِ
فَإِذَا طُمِسَتْ اقْتَرَبَ لِأَهْلِ السَّمَاءِ مَا يُوعَدُونَ
وَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى جَعَلَ أَصْحَابِي أَمَانًا لِأُمَّتِي فَإِذَا
هَلَكَ أَصْحَابِي اقْتَرَبَ لِأُمَّتِي مَا يُوعَدُونَ

(طب. عن عبد اللّٰ بن المستورد)

RE. 87/9 (*Inna'llàhe teâlâ ceale'n-nücûme emânen li-ehli'ssemâi; feizâ tumiseti'kterebe li-ehli's-semâi mâ yûadûne; ve inna'llàhe teâlâ ceale ashâbî emânen li-ümmetî; feiza heleke ashâbi'kterebe li-ümmetî mâ yûadûne.*)

(*Inna'llàhe teâlâ ceale'n-nücûme emânen*

⁷ Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.58, no:1751; Ebû Nuaym, *Ma'rifetü's-Sahâbe*, c.XII, s.465, no:4040; Abdullah ibn-i Müste-vid RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.537, no:32512; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VIII, s.2, no:6759.

li-ehli's-semâi) “Allahu Teâlâ Hazretleri yıldızları gök ehli için eman eyledi. (*Feizâ tumiseti'kterebe li-ehli's-semâi mâ yûadûne*) Yıldızlar söndüğü, döküldüğü zaman, gök ehlinin başına Allah'ın vaad ettiği kıyamet kopacak, gelecek.”

(*Ve inna'llâhe teâlâ ceale ashâbî emânen li-ümmetî*) “İşte bunun gibi Allah-u Teâlâ Hazretleri benim ashabımı da benim ümmetim için eman eyledi, güvenç kaynağı eyledi. (*Feiza heleke ashâbi'kterebe li-ümmetî mâ yûadûne*) Ashabım helâk oldu mu, ümmetimin başına gelecek şeyler yakınlaştı demektir.” diyor.

İslâm tarihini okuyanlar hatırlarlar ve ne kadar meşakkatli, zorlu, üzücü olayların tarih içinde geçtiğini bilirler.

g. Tevbe Kapısı

Onuncu hadîs-i şerif:

Safvan ibn-i Assâl RA'dan rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

أَنَّ اللَّهَ جَعَلَ بِالْمَغْرِبِ بَابًا مَسِيرَةَ عَرْضِهِ سَبْعِينَ
عَامًا لِلتَّوْبَةِ لَا يُغْلَقُ مَا لَمْ تَطْلُعِ الشَّمْسُ مِنْ قِبَلِهِ

⁸ Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.444, no:3459; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.344, no:11178; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.241, no:18125; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.59, no:7360; Sefvân ibn-i Assâl RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.22, no:2985; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VIII, s.3, no:6760.

وَذَلِكَ قَوْلُهُ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا

(ابن زنجويه عن صفوان بن عسال)

RE. 87/10 (*Inna'llàhe ceale bi'l-mağribi bâben mesîrete ardihî seb'îne âmen li't-tevbeti, lâ yuğleku mâ lem tatlui's-şemsü min kıbelihî, ve zâlike kavlühû: Yevme ye'tî ba'du âyâti rabbike lâ yenfeu nefsen îmânühâ.*)

(*Inna'llàhe ceale bi'l-mağribi bâben mesîrete ardihî seb'îne âmen*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri gün batısı tarafında genişliği 70 yıllık bir kapı yarattı.” İnsan 70 yıl gidecek de; batı tarafında o genişlikte bir kapı yarattı.

Niçin bu kapı? (*Li't-tevbeti*) “Tevbe için...” Yani kullar tevbe etsin, o kapıdan emin olarak geçsinler, tevbeleri kabul olsun diye... (*Lâ yuğleku mâ lem tatlui's-şemsü min kıbelihî*) “Güneş battığı yerden doğmadıkça bu kapı kapanmayacak.”

Kıyametin alâmetlerinden birisi nedir?

Güneş bir akşam batıdan batacak. Her akşam batıyor. Sabahleyin, “Sabah ezanı oldu.” diyoruz, doğudan doğuyor. Daha doğrusu biz dönüyoruz da öyle görüyoruz.

Kıyametin alâmetlerinden birisi, güneş batıdan doğacak.

Güneş batıdan batacak. Bekle ki doğudan doğsun, doğudan doğmayacak. Üç gün geçecek. Peygamber Efendimiz buyuruyor:

“—Güneş batıdan batacak, doğudan doğmayacak, üç gün geçecek. Ondan sonra batıdan, battığı yerden doğacak.”

Doğudan bekle; yok. Doğudan doğmayacak. İnsanlar üç gün karanlıkta kalacak, ondan sonra battığı taraftan, batıdan doğacak. İşte bu, kıyametin alâmetidir. Ondan sonra kıyametin alâmetleri sükün edip devam edecek.

“—Bu nasıl olur?” diye bana mühendisler sordu. Yani, “Güneş batıdan batıyor, sonra batıdan nasıl doğar?”

Eksen 180 derece dönerse olur.

“—Eksen 180 derece nasıl döner?”

Biliyorsunuz aynı manyetik kutuplar birbirlerini iter. Eksiyle eksiyi, artı ile artıyı, aynı cins kutupları yan yana getirirsen birbirini iter. Uzun bir mıknatıs çubuğu al, ötekisini de al, ikisinin aynı kutuplarını birbirine yanaştırmaya çalış, yanaştıramazsın. Birbirlerini iterler, yanaşmazlar. Zıt kutuplar yani eksiyle artı birbirini çeker ama aynı kutuplar birbirini iter.

Herhalde dünyanın etrafından böyle bir gök cismi geçecek. Aynı cins olan kuzey kutbunu itecek. Dünya dönüp duruyorken o arada üç gün bocalayacak. Ondan sonra batıdan dönüyor gibi gelecek diye izah ettim. Mühendislerin böyle bir izah yapmam da hoşlarına gitti. Çünkü batıdan doğması için... Aslında güneş dönmüyor, dünya dönüşüyle onu sağlıyor.

Dünyanın dönüşü tersine nasıl döner?

Ekseni alt üstü olduğu ve tamamen, 180 derece

döndüğü zaman olur. İşte o zaman artık tevbe yok.

Bu ne demek?

Şimdi günahkâr mısınız, suçun kabahatin var mı; tevbe et. (*Estağfiru'llàh el-azîm ve etûbü ileyh*) de. Allah tevbeni kabul eder ama kıyametin o alâmetleri belirlediği zaman tevbe kapısı kapanacak, artık tevbe etmek yok. Tevbe etsen kabul edilmesi yok. Çünkü artık kıyametin kopması başladı. Ondan evvel tevbe edeceksiniz.

Muhterem kardeşlerim!

Onun için tevbe acele etmek lazım! İnsan günah işlemiş olabilir.

“—Hocam! Gençliğimde şöyle hata ettim, böyle işledim, cahildim.”

Tamam, olabilir. Ama insan hatasını anlar anlamaz tevbe edecek ve dönecek.

Tevbe ne demek? Dönüş demek. Hataya sözde, “Tevbe yâ Rabbi!” deyip de devam etmek tevbe değildir. Dönüş olacak. Bir daha işlememeye azmedecek. Çünkü tevbe, “dönüş” demek. Yapıyorken yapmayacak, ters dönecek. Meyhaneye gidiyorken gitmeyecek, günahı işliyorken işlemeyecek. İşlemeye devam ederken tevbe olmaz.

Tevbenin şartı nedir? Günahı bırakacak, bir daha işlememeye azmedecek; tevbe odur.

Tevbeyi çabuk yapmak lazım! Neden?

Peygamber Efendimiz hadîs-i şerifinde buyur-

muş ki:

عَجِّلُوا بِالصَّلَاةِ قَبْلَ الْفَوْتِ وَعَجِّلُوا بِالتَّوْبَةِ
قَبْلَ الْمَوْتِ

(Accilû bi's-salâti kable'l-fevt) “Namazı kaçırmıyorsunuz, namazı vaktinde hemen kılın! (Ve accilû bi't-tevbeti kable'l-mevt) Tevbeyi çabuk yapın; çünkü ölüm geliverir, tevbe edemeden göçüverirsiniz.”

“—Tevbeye acele edin. Ölüm gelebilir, ölümden evvel acele tevbe yapın.”

“—Hocam, dur bakalım. Daha bana ölüm gelmesin.”

Niye gelmesin?

“—On altı yaşındayım.”

Bir araba çarparsa on beş yaşındaki de, on altı yaşındaki de gidiyor. Gökten “pat” diye bir elektrik teli inerse, “cırt” yakıyor, tel kopuyor, bilmem ne oluyor... “Görünmez kaza” diyorsun.

Adam otobüsün içinde gidiyormuş. Öndeki kamyonun bir odun parçası düşmüş. Yolda hopyaya zıplaya otobüsün camına bir vurmuş. Camı kırmış, şoföre vurmamış, şoförün yanından geçmiş, birinci sıradan geçmiş, ikinci sıradaki falanca adamın kafasına “pat” diye vurmuş, öldürmüştü. Gördün mü, Azrail AS nasıl ayırıyor:

“—O ölmeyecek, o ölmeyecek, şu ölecek.” Nasıl kafasına geliyor, ölüyor...

Muhterem kardeşlerim!

Eceli gelen gider. Onun için Peygamber Efendimiz: “—Ölmeden evvel tevbeye acele edin!” diyor.

“—Hocam! Tevbe kapısı açık duracakmış, yetmiş yıllık bir kapı... Geniş mi geniş... Herkes geçer buradan, hiç sıkışıklık olmaz.”

İyi ama ya ölüverirsen... Bir de ölüm var. Ne zaman?

Hiç belli olmaz vallahi! Allah’a dua edelim, hayırlı ve uzun ömür versin. Pîr-i fâni olalım, inşaallah torunumuzun torununu görelim...

Kıyameti beklememek ve uzakta sanmamak lazım! Kıyamet ne zaman kopacak?

“—İnşallah 500 sene sonra kopar. Ben görmeyeyim de benden sonra tufan. Ne olursa olsun.”

İyi ama bir başka hakikat var. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:⁹

إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ فَقَدْ قَامَتْ قِيَامَتُهُ

(الدیلمی عن أنس)

(*İzâ mâte’l-insânü*) “İnsan öldüğü zaman, (*fekad kâmet kıyâmetühû*) onun kıyameti kopmuş demektir.”

Bitti! Sen artık başka kıyamet bekleme. Sen öldün mü, senin kıyametin koptu demektir.

⁹ Lafız farkıyla: Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.I, s.285, no:1117; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XV, s.1072, no:42748; *Keşfü’l-Hafâ*, c.II, s.1615, no:2618; Süyûtî, *Câmiu’l-Ehâdis*, c.IV, s.65, no:2781.

Onun için kıyamet uzakta değil.

Nerede? Ensende! Kıyamet ensenin kökünde...
Ölürsen senin özel kıyametin kopmuş olacak.

Muhterem kardeşlerim! Bunları niçin söylüyoruz,
korkutmak için mi? Hayır! Kendimizden mi
söylüyoruz? Hayır!

Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şeriflerini
söylüyoruz. Ne yapmak lazım?

*Neylersin ölüm herkesin başında; Uyudun
uyanamadın olacak. Kim bilir nerde, nasıl, kaç
yaşında? Bir namazlık saltanatın olacak, Taht
misali o musalla taşında...*

Ölüm gelir diye tövbeyi çabuk yapmak lazım.
Tövbe kapısının genişliği tamam; seni de alır,
beni de alır, herkes oradan geçebilir. Geç
buyur, hemen geç, ne duruyorsun?..

“—Tevbe yâ Rabbi! Döndüm senin yoluna, senin
iyi kulun olacağım.” de. İslah ol, iyi insan ol,
bırak günahı, haramı, yalanı, dolanı, Allah'ın
sevmediği şeyleri... İyi insan ol, bu kadar basit.

“—Yok, ileride, yaşlanınca, emekli olunca
yapacağım.”

Ya yaşlanamazsan, ya o vakte erişemezsen!..
O zaman hapı yutarsın. Tevbesiz, günah üzere
gidersen hapı yutarsın.

Peygamber Efendimiz, bu nedir diyor:

(*Ve zâlike kavlühû*) Allah'ın, Kur'ân-ı Kerîm'deki
âyetini delil olarak gösteriyor:

يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا

لَمْ تَكُنْ أَمَنْتُ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا

(*Yevme ye'tî ba'du âyâti rabbike lâ yenfau nefsen î mânühâ lem tekün âmenet min kablü ev kesebet fî î mânihâ hayran*) [Rabbinin bazı alâmetleri geldiği gün, önceden inanmamış ya da imanında bir hayır kazanmamış olan kimseye artık imanı bir fayda sağlamaz.] (En'am, 6/158)

(*Yevme ye'tî ba'du âyâti rabbike*) “Ey Rasûlüm! Rabbinin bazı âyetlerinin geleceği o gün var ya, kıyamet günü... O kıyamet kopma zamanı günü var ya... O zaman geldiğinde; (*lâ yenfau nefsen î mânühâ*) bir insana, bir nefse, bir kişiye imanı fayda etmez.”

“—Allah Allah! İman fayda ederdi, niye fayda etmez?”

Çünkü tevbe kapısı kapandı.

(*Lem tekün âmenet min kablü*) “Daha önceden iman etmemişse geçmiş ola, iş işten geçti, tevbe kapısı kapandı, dönüş imkânı bitti. Artık kıyamet kopmaya başladı.”

“—Şimdi inandım...”

İnandın ama geçmiş ola, iş işten geçti. “Daha önce inanmamış olan insana imanının fayda vermeyeceği o gün...” diye o âyet-i kerîmeyi okumuş arkasından.

Onun için gün gelmeden evvel tevbe etmek lazım!

“—İşin doğrusu, akıllıcası nedir?”

Hemen tevbe etmek lazım! Çünkü ölüm ense-
mizin kökünde, ne zaman geleceği belli olmaz.

Allah-u Teâlâ Hazretleri hepimize sıhhatli, âfi-
yetli, uzun ömürler versin... Duamız böyle.

Duamız böyle de işin nasıl olacağını Allah bilir.
Tamam, biz yine 150-200 yıl yaşayalım da Al-
lah'ın sevdiği kul olarak, haramlara günahlara
bulaşmadan yaşayalım...

Fâtiha-i şerife mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
25. 06. 1995 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİNE PDF olarak
ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
KÜRSÜ